

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak EFESO

Nwàk nè Pol à còm fa bùu Efesòenə yi à dzəm də bwiŋ riŋ yusə Nwì sə fùhu nòŋsə. Yi də Nwì sə dzəm ŋgòjəŋ benə vè bum pwe'fo' sè yi à gù yà' sə mvwe' mò'fis, bum sè mabu bə sè sə nzenjòŋ pwe'fo', də ya Jisos Kræest ye ŋwè nè mantombi bə zeŋ yi (Taŋ mbùp 1:10). Nwà' nə sə cèp sè' də bwiŋ pwe' cum ncu nè cù mò'fis ènə bùu yusə Jisos Kræst à gùu sə.

Ncèep gbù' sè ndzənə ŋwàk ènə sə reŋsə fa bwiŋ nsàp ncu nè bùu Nwì wèŋ tse' nà' mvwe' mò'fis bə Jisos Kræst wèŋ nə. Mòok də cos nə co ni' ŋwè fana Jisòs ye ye tu. Kè co ndap nè wo ci nà' fana Jisòs ye lis tò'ndap nə, bùu cos ye yàwo co mbàandap nə. Mòok də cos nə co ŋgwe ŋwè fana Jisòs ye bwi ye ndum. Ncèp nè yi tip lèsə wo bə zeŋ nə də, wo jəŋ bum mà' dzèè' sè Nwì a fa wo sə nə ni tse' yà' pwe', ya ŋga wo ye gùgùŋ. Woo ye gùgùŋ fana maze' nə kà wo bə ŋkərə ye nə bərə mà' (taŋ mbùp 6:11).

*Sèsè Nè Nwì A Fa Ves Nə
Və Bohòbùu Jisos Kræst*

¹ Còm ŋwàk nè'e mùu Pol nè Nwì a duk yi də mù ye ŋgà ntum Jisòs Kræst nə. Mù sə còm fa nà' bohòbùu Nwì sè wo cu mvwe' lak Efesòwèŋ, wèŋ sè wèŋ sə bɛ' Jisos Kræst bə zìnə nə ye wenə

wèeŋ mvwe' mò'fis sə. ² Mù leŋ də Nwì nè yi tè' àvès nè ye Tà Jisòs Kræest ye bəboŋ bohòwèŋ, nè fa weŋ fifi.

³ Vesùwèeŋ kwasə Nwì. Yi Nwì nè ye Tè'ε Jisòs Kræst nè yi Tà àvès nè. A kwasə yi bùusè yi a sè ves, nè be'lə ves Kræst wèŋ mvwe' mò'fis, fana nè fa wes vesùwèŋ bum sè bəboŋ sè yà'a mvwe' gaŋ ŋkum ye sə pwe'. ⁴ Nwì ànə cokfis vesùwèŋ də a nè ye bùu ye bə Kræst mvwe' mò'fis, ŋga wo ka nzeŋgòŋ nè ntògə. Yi ànə gə vε'nə də ya vesùwèeŋ ye bùu sè rəreŋ sè a ka nzak mantombii yi tse'. Yi ànə gə yè'sə bùu dzədzəm nè nje nè. ⁵ Nwì ànə duk noŋsə me sə vəə yi laŋ də yi nè jəŋ vesùwèŋ ŋgoye bwe ye. Yi à duk də yi nè gə ves vε'nə ndzə bohòJisòs Kræst bùusè yà'a mvè'nə yà' à bəkàrə yi vε'nə. ⁶ Yi ànə niŋ fa ves bòvəm ye nè ndzə bohòmo ye nè yi dzəm nà' wùriŋ nè fana bwiŋ pwe'fo' kuksə liŋ ye sə bùu nsàp bòvəm ye ènə.

⁷ Mo ye nè à làk tiŋ fis tu avès bə ndəəm ye, də ya Nwii swi fa ves bəp avès. Yà'a mvè'nə bòvəm nè Nwì nè yam vε'ε wùriŋ sə. ⁸ Yi a sès fa ves bòvəm ye nè vε'nə, nè fa ves bə ŋkərè nè ŋgòri bum sè ye sə fo'. ⁹ Nwì ànə fuhə noŋsə me yusè yi nè gə yà' ndzə bohòKræst sə, sə vəə yi laŋ, fana yi niŋtsok fa ves yà', ŋga ŋwè à ka yà' riŋ yuk. ¹⁰ Yusè Nwì à sə dzəm də mvəək kàrə yi gə yà' sə, à ye də yi nè jəŋ benə və bum sè yi à gù sə pwe'fo' mvwe' mò'fis. Yi nè jəŋ benə və bum, sè yà' cu sə nze bə məbu pwe' mvwe' mò'fis fana Kræst ye ŋwè nè mantombi bə zeŋ pwe' yi.

11 Vesùwèŋ a bùuŋ mok sè' bùu Nwì njo Jisòs Krèst nə. Nwì ànə fàhu nonşə laŋ də anə ye ve'nə, fana bum pwe' bùuŋ və megu mvè'nè yi dzəm kok gù ve'nə yi. 12 Yi a cokfis ves sè ànə naaŋ to tu bohòKrest yè'sə, də ya a gu bwìŋ wo kuksə liŋ Nwì sə. 13 Yà' ànə ye bohòwèŋ sè' ve'nə də, ghà nè wèŋ ànə yuk ncèp nè zìnə nè nà' à sə tsè' weŋ mvè'nè Nwii nə fa weŋ lùŋ nə dzəm fana Nwì a fa weŋ Yòŋsè nè Rərəŋ nè yi ànə kak ŋgòfa bùu ye wèŋ nə. Yòŋsè ye ènə ànə ye bohòwèŋ anə co ŋgwè ŋgònĩtsè' də wèeŋ yè'sə bùu ye. 14 Yu nè mantombi nè Nwì à fa to bùu ye sə mvwe' bum sè yi à kàk wo sə, à ye Yòŋsè nè Rərəŋ nə. Njo Yòŋsè nè Rərəŋ ènə fana a rì də ghà nè Nwii nè fiŋ mè'rə wes ves bohòbup fana yi nə fa mali ves bwees bum mok sè yi à kàk ves sə sè'. Yè'sə nə gu fana bwìŋ kuksə liŋ Nwì bə zeŋ sè'.

Pol Leŋ Fa Krətèeŋ Sè Mvwe' Lak EfesòWèŋ Pìriyà

15 Nà'a njo nè ghà nè mù à yuk mvè'nè wèŋ fa ntum bohòTà Jisòs, nə ye mvè'nè wèŋ dzəm bùu Nwì wèŋ fana, 16 mù sə leŋ fa weŋ pìriyà nùumbu pwe'. Mù ka ŋgòkwasə Nwì bùu tu awèŋ teŋsə yuk. 17 Mù leŋgə Nwì Tà Jisòs Krèst àvès nè yi Tè' nè yi tse' fònə. Mù leŋ yi, mù sə duk də yi fa weŋ yòŋsè nè nà'a gu weŋ ŋgòtse' ŋkərè nè də ya wèeŋ sə riŋ tsə'rə Nwì. 18 Mù leŋgə də yi muk tosə ŋkərəə awèŋ ŋgòyə rì mareŋ nè nje nə, ya wèeŋ rəeŋ bə bum sè yi a to weŋ də wèeŋ naaŋ tu bə zeŋ sə. Mok ye sè' də

ya wèŋ rɛɛŋ bə mvè'nè bum sè yi a kàk fa bùu ye wèŋ yam, nə boŋ, ¹⁹ nə ye mvè'nè ɲaaŋ ye sè yi sə fàk bə zeŋ ndzə ni'i vès sè vès à dzəm bohòyi sə, a yam co wù kà fàk to sə sè'. ɲaaŋ sè yi gùgè fàk bə zeŋ ndzə ni'i vès sə yà' mègù sè' ɲaaŋ sè ghaŋ, ²⁰ sè yi à lòkoksə Jisòs Krest bə zeŋ mvwe' kɸ, nə cumsə nà' bo ma mà'a yi mabu sə, ²¹ fana Jisòs Krest tse' ɲaŋ fo' nə casə nsàp yòŋsè nè fòpwe' nè nà' tse' ɲaŋ mbwa yi. Yi yam ghak nsàp liŋ nè fòpwe' nè də nà' tse' ɲaŋ sə nze fɛŋ nə ye bə nzeŋgòŋ nè nà' ye mantombi pwe'fo' sè' yi. ²² Nwì a benə bum pwe'fo', nə noŋsə fa Krest yi nəŋtes kù mbwa. Yi ɲga'a mok ɲkum bə bum pwe'fo' yi, Nwì a gù yi ɲgòye tu bohòcos nə sè'. ²³ Cos nə ɲgùpni' Krest. A zeŋ nè nà' gù yi ɲgòye wesə dak nè dak, sè' mvè'nè a yi nè yi gù wesəgè bum pwe' ma nè fòpwe'fo' dak yi nə.

2

Wèŋ Anə Ye Bù Kɸkɸ ɲkuŋ Nə Luŋ

¹ Bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ ànə ye to co bùu sè kɸkɸ bùusè wèŋ ànə kà duk Nwì yuk, nə sə gu bup. ² Ghà ànə à ye, wèŋ à sə be' lòmègù bum sè nzeŋgòŋ nə sə dzəm sə. Wèŋ sə yuk duk yòŋsè nè yi tse' yòŋsəə ze', nè yi sə fak sə ntuù bùu sè wo à gùtu bohòNwì bə mvè'nè ɲga'a yi nə. ³ Vesùwèŋ à ye mègù sè' co wo. Vesùwèŋ à sə cu ncu nè ɲgùpni' avès à sə dzəm zeŋ. Vesùwèŋ sə gu bum sè yà' sə bònì' avès sə, nə ye yusè ɲkərə avès duk də yà'a bèboŋ bohòvès anə. Vesùwèŋ à ye mègù sè' co mvè'nè ndaaŋwè pwe'

à ye sə, də a nə ye ɲgə' bùusè a tse' nsàp ntum nè aco Nwì jòk bə zeɲ. ⁴ Vesùwèŋ ànə ye-a sè' ve'nə fana Nwì ye ɲwè nè yi tse' koksəmanziɲ ve'ε, nə tse' dzədzəm bohòvès sè' wùriɲ. ⁵ Fana mvə'nè vesùwèŋ ànə ye mok co bù kpəkɾu njo bup avès sə fana yi luɲsə be'lə ves bə Jisòs Krest. Wèŋ a tse' luɲ yà'sə bùu bòvəm Nwì. ⁶ Mvəsè ves Krest wèŋ à ye mok mvwe' mò'fis fana yi lòkoksə venə wèŋ, ɲgòcu venə wèŋ mənə dzè' nè ghaɲ ma mabu. ⁷ Nwì ànə gu ve'nə də ya a kè dzèŋ nùu, bwɲ ye nsàp bèbo nè yi ànə fa ves bohòJisòs Krest nə, nə riɲ mvə'nè də bòvəm nè nje nə yam ve'ε wùriɲ sə. ⁸ Nwì à luɲsə weɲ bə bòvəm nè nje mvə'nè wèŋ a fa ntum awèŋ bohòKrest. Ka yumok sè wèŋ à gùu yeɲ, Nwì a fa weɲ wà. ⁹ Yà' ka bùu nsàp fàk mòk nè wèŋ a gùu yeɲ, ye də kaco ɲwè kumɲgùŋ bùu zeɲ yeɲ. ¹⁰ Vesùwèŋ bo fàak Nwì. Yi à fù' càsə ves ndzə bohòKrest ya vesùwèŋ sə gu bèboɲ, mvəsè yi ànə fàhu nòŋsə də vesùwèŋ nə gu sə.

Bùu Jus Bə Bù Lakmvum Wèŋ Mok Mò'fis Bùu Krest

¹¹ Wèŋ sè ma bə tè' awèŋ à ye bù lakmvum, wèŋ sə riɲ də wèŋ ànə ka bùu Nwì yeɲ. Bùu Jus sè wo à sə kom yàwo tu ànə ye bùu Nwì wo fana wo sə to wèŋ yàwèŋ də bòp bù nè wèŋ kà tu komgè. Kom tu nə mègù yumok sè bwɲ gùgè yà' ma mənə ɲgùpni'. ¹² Wèŋ sə tsərə tse' də mvək ànə à ye ɲga wèŋ Krest wèŋ à ka njaɲ ye lok fuk. Wèŋ ànə ka ɲgwì bù Izùre nè Nwì à cokfis də wo bùu ye wèŋ sə yeɲ. Wèŋ ànə ye yàwèŋ ɲkùŋ fana, nə kà bo sənə ràk Nwì nè yi

à kàk ngòfa bùu ye wèŋ bum fo' nə tse'. Wèŋ ànə ye yàwèŋ sə nzeŋgòŋ anə nsàp bù nè wèŋ à ka tsətsə̀rè mòk nè co wèŋ sə naaŋ tu fo' tse' lok. Wèŋ ànə ka Nwì rì lok. ¹³ Yà'a nga'a yè'e mok də, bùusè weŋ Krest wèŋ mok mò'fis fana wèŋ sè wèŋ ànə ye to fa' səsap sə a sòŋ kə̀p vè mok laŋ bùu nduəm Krest sə. ¹⁴ Jisòs Krest nə à jə vè fa ves fifi yi bə tu ye. Yi a jə be'lə vè bù lakmvum wèŋ ngòye mok mò'fis bə bùu Jus wèŋ. Yi à jə ngùpni' ye, nə fis mak gesə bə̀bèŋ nè nà' ànə sə tə̀ŋ lok mətə̀tsə̀rèə wo co mbàndap nə bə zeŋ. ¹⁵ A yà'sə də yi à kə teŋsə lùuk bùu Jus wèŋ bə bum lak awo sè wo à sə gùgè yà' sè' pwe'. Yi à gù ve'nə də ya yi jəŋ be'lə vè bòop bùu sè ba sə mvwe' mò'fis. Fana wo ye mok ngwì bù nè mò'fis nè fi. Yà'a məm̀vè'nə yi à jə vè fifi sə. ¹⁶ Ghà nè Krest ànə kpə muntə̀ŋ fana yi fis gesə bə̀bèŋ nè nà' à sə yegè mətə̀tsə̀rèə bòop bùu sè ba sə. Yi à gù ve'nə də ya yi jəŋ vè bòop bùu sè ba sə bohòNwì co ngwì bù nè mò'fis. ¹⁷ Yà'a m̀vè'nə Krest à jə vè ntirè nè nà' tse' fifi, nə tsoho fa wèŋ sè wèŋ cu səsap bə sè wo kə̀p vè Nwì wèŋ sè'. ¹⁸ Vesùwèŋ pwe'fo' tse' yò̀nsè nè mò'fis ndzə bohòKrest nə. Fana vesùwèŋ tse' mandzè nè ngòvè mvwe' sè Tè' cu sə sè'.

¹⁹ Ye də, wèŋ sè wèŋ bù lakmvum sə, wèŋ ka nga'a mok ŋkùŋ yeŋ. Wèŋ nga'a mok weŋ bùu Nwì wèŋ pwe' bwe nze. Wèŋ mok bwe sè m̀nda'à Nwì. ²⁰ Kùumndap nè ngàa ntum Nwì bə ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ ànə ye to zeŋ wo nə fana, wèŋ yàwèŋ nga'a sè' ndap ànə mamòk. Lis nè nà'a lis tò'ndap nə, a Jisòs Krest bə tu

ye. ²¹ A yi nè yi kotse' ndap nè pwe' mvwe' mò'fis. Yi gùgè nà' ngòkuk, nè ye ndap nè nà'a zok nè tse' nà' Tà Nwì. ²² Krest gùgè wèŋ sè wenə wèeŋ mvwe' mò'fis sə ngòye sè' ndap ànə mamòk. Nwii cugè məm mvwe' ndap ànə bə yòŋsè ye.

3

Pol Tsə' Rəŋsə Bum

Sə Yà' Cu Səswihì BohòNwì

¹ Bum yè'sə nə yeè nə ve'nə fana mù Pol nè mù cu ndapndzəm nè'nə, mù sə ləŋ fa wəŋ Nwì. Mù cu ndapndzəm nə bùu tu Jisòs Krest, də mù sə tsòho fa liŋ ye sə bohòbù lakmvum. ² Mù tsəm də wèŋ a yuk mvè'nè Nwì a fa mɯ fàak yè'e bə bòvəm nè nje də mɯ fak fa wəŋ sə laŋ. ³ Nwì bə tu ye à nìtsə' fa mɯ yusè yà' à cu sèswihì bohòyi sè ŋwè nəmòk ka bə zeŋ riŋ yuk. (Mù a còm fa wəŋ bə zeŋ momjo ve'ε laŋ. ⁴ A ye-a ŋga wèŋ ta-a yusè mù a còm sə fana aco wèŋ rɛɛŋ bə yusè sèswihì sè mù rì yà' bə liŋ Krest sə.) ⁵ Nwè ànə ka bə zeŋ mantombì ntòriŋ yuk. Nwì niŋ fa yà' ŋga'a bohòŋgàa ntum ye bə ŋgàa tsòhòbum ye wèŋ, sè wo bùu sè Nwì a nòŋsə wo zok sə. Nwì a nifa yà' bə yòŋsè ye nə. ⁶ Yu nè sèswihì nə nè' də: mvè'nè bù lakmvum wèeŋ yuk Ntirè nè Bèboŋ nə, nə dzəm nà' fana wo tse' yàwo bum sè bwe nze tse' yà' wo sə sè'. Wo mok mamòk bə ŋgùpni' nè mò'fis nə fana wo tse' ma njàwo sənə bum sè Nwì a kàk fa bùu ye sə sè'.

⁷ Nwì a gù mɯ yi də mɯ ye ŋgà fàk nè Ntirè nè Bèboŋ nə. Yi a fàk sə ntùè mù bə òaŋ sè

ye sə fana yi nə fa mɔ fàak yè'sə bə bònəm nè nje də mɔ ɔ. ⁸ A ye-a sè də mù jə'rə càsə bùu Nwì wèn sə pwe' mù fana Nwì a fa mali mɔ fàak yè'sə bə bònəm nè nje. Fàak sè yi a fa mɔ sə, a də mɔ tsoho lo fa bù lakmum wèn ma nsàp ghàk nè Jisòs Krest tse', nè kaco ɔwè cepto yeɔ nə. ⁹ Fàak am mook ɔgònifa bwìn mvè'nè bum sè yà' cu sèswihì bohòNwì, sè yi ànə ɔ yà'a nè kè ye nùu. Nwì nè yi ànə ɔ bum pwe' yi nə à lòksə swihì bum yè'sə mvè'nè à yè yèe. ¹⁰ Yi à swihì yà' ve'nə də ya a kè dzèn niè' nè'e fana yi jəɔ cos nə, nə niɔtsok nsàp ɔkərə nè yi tse' nə bə bum pwe'. Yi nə niɔtsok fa nà' bohòyònsə sè wo tse' ɔàɔ ma mɔbu wo sə. ¹¹ Yà'a mvè'nè Nwì ànə ɔ bum sè yi ànə duk ntinə bùè də yi nə ɔ sə. Yi à ɔ yà' ndzə bohòKrest nè yi Tà àvès nə. ¹² Vesùwèn sè vès Krest wèn mok mvwe' mò'fis sə, aco a və to mantombii Nwì, nə kà wəp, bùusè vès a dzəm bohòTà Jisòs nə. ¹³ Ye də mù ləɔ wən wùriɔ də kà də wèn bɔpsə ntəm awèn də bùusè mù sə yə ɔgə' bùu wèn duk. ɔgə' nè mù sə yə nə, wèn nə tse' swe' fo'.

Pìriyà Nè Pol A Ləɔ Fa
Bùu EfesòWèn

¹⁴ Ye də nà'a njo nè mɔ təɔngə bə tumfərə mantombii Tè', ¹⁵ nè ɔgwì bù nè ma mɔbu bə sè sə nze pwe' tse'gè liɔ awo bohòyi nə. ¹⁶ Mɔ ləɔgè Nwì də yi fa wən yònsə ye ɔgògù ntəm awèn tse' ɔàɔ. Nwì nə, yi tse' kəkuk ve'ε wùriɔ co yi ɔ fa wən ve'nə. ¹⁷ Mɔ ləɔgè sè' də Krest kə cum sə ntù wèn mvè'nè wèn a dzəm bohòyi sə. Mɔ

leş də dzədzəm nè wèŋ tse' bohòmòk bə mòk nè co ŋgàaŋ-tu, nè gũŋ co kùumndap, nè kà tsòhò. ¹⁸ Ya ŋga wèŋ, nè ye bə bùu Nwì wèŋ pwe'fo', nè rɛŋ rĩŋ mvè'nè Krɛst dzəm ves maŋgəŋgèŋ sə. Dzədzəm nè nje nè nà'a wèwèŋ nè ye səsap nè ye cəco nè tse' ntuəmtu sè'. ¹⁹ A ye-a sè də dzədzəm nè nje nè nà' yam vɛ'ɛ nsàp nè kaco ŋwè rĩŋ wes to nà' ye fana mù leş də wèŋ rĩŋ nà', ya ŋga nsàp ntəm àwèŋ nè bùuŋ co nè Nwì dak nè dak.

²⁰ Vesùwèŋ kwasə Nwì nè yi tse' ŋàaŋ sè yi fàkgè bə zeŋ sə ntùè vès nè. Aco yi gũ rĩŋ ghak, nè casə mvè'nè a sə fek yi, nè ye bə mvè'nè a sə tsərə. ²¹ Nwì tse' kəkuk bùu bùu cos nè, nè ye bùu tu Jisòs Krɛst bə ghà nè fòlòŋ, nè kà mè yuk. Yà' ye vɛ'nə.

4

Wèŋ Fak Mwɛ' Mò'fis, Co Nwè Nè Mò'fis

¹ Mù nè mù cu ndapndzəm bùusè də mù sə fàk bohòTà nè, mù leş wèŋ vɛ'ɛ wùrĩŋ də wèŋ cum ncu nè aco nà' kurə bə mvè'nè Nwì ànə to wèŋ ŋgòcu sə. ² Wèŋ jəŋ ni' awèŋ sə nze, nè sə ye fàè, nè ye də a ye-a ŋga ŋwè gù yumok sè yà' ka wu boŋ, wù kà bə zeŋ nənàk jòk bùusè wèŋ tse' dzədzəm. ³ Wèŋ lap mandzè nè ŋgòcu ncu nè mwɛ' mò'fis, nè Yòŋsè Nwì a to wèŋ ŋgòcu nè, ya ŋga wèŋ cum bə fifi. ⁴ Vesùwèŋ tse' ni' nè mò'fis, nè tse' yòŋsè sè' nè mò'fis. Yà' mègù sè' mvè'nè yu sè Nwì à to wèŋ ŋgònaaŋ tu bə zeŋ mantombi nè gù sè' mò'fis. ⁵ Vesùwèŋ tse' Tà nè mò'fis, a dzəmtse' sè' yusè mò'fis, nè ye

sè' bàpte nè mò'fis. ⁶ Nwì mègù mò'fis nè yi Tè'ε bwìη pwe'. Yi tu bæ bum pwe' yi. Yi jægè bum pwe', nè sè gũ fàak ye bæ zeη. Yi kotse' bum pwe'fo' yi.

⁷ Fana Jisòs Krest a fa vesùwèη nsàap ηkèrèè zèzok. Yi fa ndàaηwè pwe'fo' ma nje mvè'nè yi dzəm ηgòfùk fa nà'. ⁸ Yà'a yusè ηwàk Nwì sè cèp dè,

<<Ghà nè yi ànè kok lo mǎbu sèsap fana,
Yi à jè lòbùu sè yi ànè ghak wo bæ dzè'
ηkǎuηntèn;

Yi fa maηgònη fəfa.>>

⁹ Ncèp nè dè, <<yi ànè kok lo mǎtsè sèsap>> nà'a yà'sè da? Nà'a yà'sè dè yi ànè tsoη ló to ntòtsətsoη, ma nè sè mbwè nze. ¹⁰ Ye dè ηwè nè yi à tsə tsetsoη nè, a sè' yi nè yi à kok lòkəkək, mǎ ntòbu nè. Yi à kok lòvè'nè ya yi ye ma nè fòpwe'fo' yi. ¹¹ A yi nè yi à fa maηgònη wèη fəfa nè. Nsàap fəfaa sè yi à fa yà'wèη sè à ye dè, yi à nònjsə bùu mok ηgòye ηgàa gè ntum ye, mok ηgàa tsòhòbum ye, mok fàηgəri, mok pastònə ye mok cicà wèη. ¹² Yà'a mvè'nè yi ànè gũ vè'nè ηgògù fùhu nònjsə bùu Nwì wèη dè ya wo fak bohòyi Krest: ya wo ci lokoksə tes ni' nè. ¹³ Fana ya vesùwèη pwe' nè kə dzeη mok mvwe' sè dè a tse' tsətsərè nè mò'fis bæ yusè a dzəmtse' sè, nè ye bæ yusè a rì yà' bæ ma nè mo Nwì nè. A ye vè'nè fana yà' gũ ves mok ηgòbùuη bùu sè vesùwèη a gũ vəp laη, a ye mok co Krest nè bæ tu ye dak nè dak. ¹⁴ Fana vesùwèη kà mok co bweηke' ye fe'lè ηgòsə yu'rə kè'cà bum sè bwìη sè yə'rə nè sè kupsə kè'cà ntəm avès bæ yusè

vesùwèŋ a dzəm sə; kè də ŋwè mòk cì' mvwès fana nà' yuhu fɹ ntu'ù vès co də nà'a zìnə yà'a mok sə gù fe'lè. ¹⁵ A ye lɛ də, vesùwèŋ dzəm mòk bə mòk, ya a sə cɛp zìnə, ya vesùwèŋ kuk ŋgòye kèkùrè co ni' Krɛst, nè yi tu yi nə. ¹⁶ Yi tu yi fana ni' nə pwe' sə yuk bohòyi, fana ni' nə pwe' cu mò'fis mvè'nè nzèhe ni' sə sə kohotse' nà' mvwe' mò'fis anə. Fana a ye-a ŋga ma ni' nè fòpwe' sə gù fàk ma nè nje nə kèkùrè fana ni' nə pwe' kuk, nə gɹŋ bə dzədzəm.

Wèŋ Cum Nsàp Ncu Nè Fi

¹⁷ Mù tɛ yàm bə ncɛp nè'e, nə sə tip wɛŋ bə liŋ Tà də wèŋ kà nsàp ncu nè bù pegè wèŋ cugè nà'a mok cu. Nsàp mandzè nè wo tsərəgè bum yàwo nè nà' ka fàk tse'. ¹⁸ Nkərè àwo cu sənə mandzəm. Wo ka mvwe' ncu nè Nwì nè riŋ bùsè wo gɹgɹtu, nə kà yumok rì. ¹⁹ Marè'tu a mè mɹtuhù wo laŋ. Wo fa mègù ni' awo mok bə ŋgògù jòŋ. Wo sə gɹ nsàap bum sè bɹp nduk, nə kà mvèk kɹp.

²⁰ Bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ à ka yumok mɹmvè'ànə bə liŋ Krɛst yə'rə. ²¹ Wèŋ à yuk lì liŋ ye lɛ laŋ, ka vɛ'nə yeŋ à? Wo à yə'rə fa wèŋ zìnə nè nà'a bə liŋ Jisòs nə laŋ. ²² Ye də wèŋ fweŋ mak gɛsə ni' àwèŋ nè zəm nà'a fo', nà' à kùrə ye bə ncu àwèŋ nè wèŋ ànə sə cum to mantombì nà'a. Bum sè bɹp sè yà' à sə bòwèŋ sə à bòrə wɛŋ nə gù bɹpsə wes ni' nè zəm nə laŋ. ²³ Wèŋ tse' lɛ tsətsərè nè fi ya wèŋ rɛŋ bum mok bə mandzè nè fi. ²⁴ Wèŋ ni tse' mok

ni' nè fi, nè wo a gù nà', nà' tse' nsəsəə Nwì. Ni' nè fi nè ncu nè nà'a zìnə, rərəŋ bə rərəŋ sè'.

²⁵ Ye də wèeŋ kà mwès mok sə cì'. Nwèe cep-a yumok bohòmoma ye, yà' ye megu yusə yà'a zìnə, būsə vesùwèeŋ pwe' ni' nè mò'fis.

²⁶ A ye-a ŋga wù jòok, wù kà də jèjòk nə gu wu ŋgògù bup duk. Kà də wu yiskok bə vəəm jèjòk tè nùm kə ca co duk, ²⁷ ya wu kà maze' nə mandzə fa. ²⁸ Nwè nè yi à sə yègè-a yè, yi teŋsə. Yi fak mok bə bo ye zìnə, ya yi tēsə to būs sè wo ŋgàa jìŋ wèŋ. ²⁹ Kà də ncèep sè bup tēsə kè cùhu wèŋ duk. Wèeŋ cep megu le ncèep sè co yà' tēsə bwìŋ fana yà' ye kəkərə bohòŋwè nè wù sə cèp bohòyi nə. A ye ve'nə ya yà'a tse' swe' bohòbwìŋ. ³⁰ Mòok sè' də kà də wèeŋ gu də ntum Yòŋsè nè Nwì nə yaaŋ duk. Wèeŋ riŋtse' də Yòŋsè nə muni'ì wèŋ nə co ŋgwè ŋgònìŋtsè' də Nwì tse' weŋ yi, fana yi nè kə fiŋ mè'rə weŋ ŋga numbu nə kə dzèeŋ. ³¹ Wèeŋ mè'rə mak gesə cücük, kà ntum ko, nə ye jèjòk wèŋ pwe'fo'. Nwèe kà də yi sə cep furə ke'ca, nə sə yak ke'ca bwìŋ duk. Nwèe kà mızəp tsətsərè nè bə jòn bohòŋwè mòk sə vəə yi tse' lok fuk. ³² Wèeŋ sə gu fa mòk bə mòk le bèboŋ, nə sə tse' ntum nè fəfwèŋ. Wèeŋ sə swifa mòk bə mòk mvè'nè Nwì à swifa weŋ mvè'nè wèŋ à dzəm bohòKrest yà'a.

5

Wèeŋ Cum Ncu Nè Nà'a Ncu Mareŋ

¹ Wèeŋ bwe Nwì sè yi dzəm weŋ ve'ε wùriŋ, fana ye də wèeŋ sə gu bum sè' co yi. ² Ncu àwèŋ

nè wèŋ sə cu nə, nà'a ye bə dzədzəm mvè'nè Krəst ànə dzəm ves sè', nə fa yòŋsè ye bùu vès yà'a. Yi fa yòŋsè ye nə co fəfa mòk nè nà' à rəm sàaŋ bòn̄sə bohòNwì nà' ye sè' co satikà' bohòyi nə vɛ'. ³ Wèeŋ bùu Nwì fana kà də wèeŋ ɣu co wo teŋ lok fuk nzak sàhà bə liŋ awèŋ duk. Nzak sàhà bə bum sè yà' ka rərəŋ yeŋ pwe' nə ye ntum nè ŋgòtsərə də wu tse' bum ŋkùuŋ wuwù nà'a kà bohòwèŋ yuhù yuk. ⁴ Ka bəboŋ co wèŋ sə cep ke'ca ncèep jòn bə ncèep ləm nə ye mansohòwèŋ yeŋ. Wèeŋ sə kwasə lɛ Nwì. ⁵ Wèeŋ riŋtse' də ŋwèe nè kà bè'lè yumok mvwe' gaŋ ŋkum Krəst bə Nwì kè tse' lok, ŋga a ye-a də yi sə ko sàhà, sə ɣu bum jòn nə ye nsàp ŋwè nè yi sə dzəm ŋgòtse' bum ŋkùuŋ na. Ŋgà dzəm bum ŋkùuŋ ànə sə jə bum yà'sə co Nwì bohòyi. ⁶ Kà də ŋwè nəmòok kə borə weŋ bə ncèep sè wà bə bum sè mà tsè' weŋ yè'sə duk. Bum yà'sə, a zeŋ sè yà'a gùgè ŋkuŋ Nwì jok bohòbùu sè wo kà duk ye yukgè sə. ⁷ Ye də wèeŋ kà bə nsàp bù ànə wèŋ sə be'lè lok. ⁸ Wèŋ ànə ye to yàwèŋ fa' sè' ŋgàa cu sənə mandzəm. Ŋga'a nè'e wèŋ a bùuŋ vè mok bùu Tà Jisòs fana ye də wèŋ cu mok mvwe' mareŋ. Ye da wèeŋ cum mok ncu nè aco nà' niŋtsok fa bwìŋ də wèeŋ ŋgàa mareŋ anə. ⁹ Búsè mareŋ nə jə vègè nto'o sè bəboŋ co gùbòn̄ bə kəkurè nə ye zìnə sè'. ¹⁰ Wèeŋ lap mandzè nè ŋgòyərè lɛ yusè aco yà' ɣu Tà yi kwa. ¹¹ Kà də wèeŋ fa gesə bo awèŋ sənə bum sè wà sè yà'a bum ndzəm yà'sə duk. Wèeŋ yə nsàap bum yà'sə, wèŋ fis vesə yà' lɛ mvwe' mareŋ. ¹² Ŋgòcèp bə nsàap bum sè wo gùgè yà' mvwe'

sèswhì sè a marè'tu wùriņ. ¹³ Fana a ye-a ŋga bum pwe' tesè vè mvwe' mareņ fana yà' rēēņ yəəņ mvè'nè yà' cu sè nè zìnə. ¹⁴ Bəsè yusè yà'a rēēņ yəəņ bèbōņ laņ fana yà' bùūņ mok mareņ. Nà'a njo nè wo dukgè də,

<<Wù ŋgà dzəmlo, yəəņ lokok mvwe' kpù!
Ya ŋga Krest fa wu mareņ.>>

¹⁵ Ye də wèēņ jəņ ŋkərè bèbōņ bə nsàp ncu àwèņ nè wèņ sè cu nə. Wèēņ cum co bùū sè wo tse' ŋkərè, nə kà co ləm cu. ¹⁶ Bəp cu niè' wùriņ fana mvək nè wèņ tse' pwe'fo', wèņ lap ŋgògù bèbōņ. ¹⁷ Kà də wèēņ bùūņ ləm duk, wèēņ lap nə riņ yusè Tà dzəm də wèēņ gū. ¹⁸ Kà də wèēņ no jəhū rùk, yà'sə gū bəpsəgè mègù wēņ wà. Wèēņ fa ntuum awèņ lē bohòYòņsè nè Rəreņ nə ŋgòrwiņ cu ca. ¹⁹ Wèēņ sè cep bohòmòk bə mòk ndzənə ŋkii sè wo sə yəm nja ncèep Nwì, nə ye sè co yà' kuksə liņ Nwì bə sè Yòņsè nè Rəreņ nə sə nìtsè' fa wēņ sə. Wèēņ sə yəm fa Tà nsàap ŋkii yà'sə sè' bə kwəkwa sə ntùè wèņ anə. ²⁰ Ghà nè fòpwe' wèēņ sə kwasə Nwì nè yi Tè' nə, bə yu yà pwe'fo'. Wèēņ sə kwasə yi mənə liņ Jisòs Krest nè yi Tà àvès nə.

Nzak Ngwe Bə Ndum

²¹ Mvè'nè wèēņ yukgè Jisòs Krest fana wèēņ yuk mòk bə mòk sè' vɛ'nə. ²² Bèba wèēņ yuk bohòndum awo, co wèņ sə yuk bohòTà Jisòs. ²³ Bəsè ndum tse' ñaņ mətuhù ŋgwe ye yi co məm̀vè'nè Krest tse' ñaņ mətuhù cos yi yè'e. Krest nə sè' ŋgà lùņsè cos nə, nè nà'a ni' ye nə sè' yi. ²⁴ Ye də bèba wèņ tse' ŋgòyuk bohòndum

awèŋ co mvè'nè cos nə yukgè bohòKrest sə.
²⁵ Ma nè bohòmbəmbam wèeŋ yàwo də, dzəm
 ŋgwe yo sə ntəù wù co mvè'nè Krest ànə dzəm
 cos nə, nə kpɛ bùu zɛŋ yà'a. ²⁶ Yi à gù vɛ'nə də
 ya nà'a ye rərəŋ ŋga yi cùk rɛŋsə nà' bə ndzəp
 nə ye ncɛp nè Nwì nə. ²⁷ Anə ye sè' də ya yi jəŋ
 gesə lo cos nə sə ntəù yi ŋga nà' sə fom ŋgwèŋ
 vɛ'ɛ ŋap. Ya nà'a ye rərəŋ, nə kà jòŋ tse' lok.
 Nà'a kà kəkək sè' ye lok fùk, nə kà yumok nè də
 yi gbù bə zɛŋ ləm tse' fùk. ²⁸ Yà'a mvè'nè ndum
 wèŋ tse' ŋgòdzəm ŋgwe awo, co məm̀vè'nè wo
 dzəmgè ni' yawo. Nwè nè yi dzəm-a ŋgwe ye, ye
 də yi sə dzəm yà'sə ni' nè nje. ²⁹ Nwè nəmòk ka
 ni' nè nje bèn yuk. Yusə yi gùgè bə zɛŋ sə də yi
 fagè nà' zuzu, nə sə jəŋ ŋkərè bə zɛŋ vɛ'ɛ bəbɔŋ,
 co Krest gùgè bohòcos sə, ³⁰ bùusə vesùwèeŋ
 ŋgùpni' ye nə mamòk. ³¹ A mvè'nè ŋwàk Nwì
 sə cep də, <<Nà'a njo nè ŋwèe nə me'rə tɛ' ye
 bə ma ye, nə kə be'lə bə ŋgwe ye, bùu sè ba sə
 bùuŋ mok ŋwè nè mò'fis.>>
³² Ncɛp ènə co ca vɛ'ɛ wùriŋ. Mù sè duk də nà'
 sə tsè' fa ves yumok bə mvè'nè Krest bə cos nə
 cu sə. ³³ A bohòwèŋ yàwèŋ sè' də, ndu ŋwà nè
 fòpwe' dzəm ŋgwe ye co ni' nè nje fana ŋwà nè
 fòpwe' tse' ŋgòwəp ndu ye.

6

Nzak Ma Bə Tɛ' Nə Ye Bwe Awo

¹ Ma nè bweŋke' wèeŋ yàwo də, wèeŋ yuk ma
 awèŋ bə tɛ' awèŋ co bùu sè wo yùgè Tà Jisòs,
 bùusə a vɛ'nə bəbɔŋ. ² Rùk nè nà'a mantombi

nè wo kak be'lə yumok bə zeŋ nə, a nè də, <<Wəp ma yòbə tè' yò.>> ³ Kəkàk nè nà'a fo' nə də, <<Ya ŋga bum pwe'fo' ye bohòwù anə bəbɔŋ, yòŋsə yòye sə nzeŋgòŋ anə sà' səsap.>> ⁴ A bohòtè' sè' də, kà də wèeŋ sə gɔ bwe awèŋ sə nsàp nè co wo jok duk. Wèeŋ sə yə'rə kok, nə sə tip kok wo lɛ bə mandzè nè Tà nə.

*Nzak Masà Bə Bùu Sə
Wo Sə Fàk Ŋkwèŋ BohòYi*

⁵ Bùu sè wo sə fàk ŋkwèŋ wèeŋ yuk duk masàa awo sè yà' tse' wo sə nze feŋ sə. Wèeŋ wəp wo ve'ɛ tu no bə ntum nè mò'fis co wèŋ sə fàk bohòKrest. ⁶ Kà də wèeŋ fak megu ve'nə ŋga ŋwè sə kùk weŋ də ya wo kwasə weŋ duk. Wèeŋ gɔ yusə aco Nwì kwa bə zeŋ bə ntum awèŋ pwe'fo' co bùu sè wèeŋ ŋkwèŋ bohòKrest. ⁷ Wèeŋ fak fàak ŋkwèeŋ awèŋ bə ntum nè bəbɔŋ co wèŋ sə fàk fa bohòTà; kà co bohòŋwè nè yi mègù ŋwè wà nè'e ye. ⁸ Wèeŋ riŋtse' də Tàa nè kə làk ndàaŋwè pwe' bə fàak sè bəbɔŋ sè ŋgəŋgàŋ a gùu. A dzəm ŋgəŋgàŋ ye ŋkwèŋ bə nè yi kà ŋkwèŋ yeŋ pwe', yi nè làk yà' ve'nə. ⁹ Bohòwèŋ masàa sə wèŋ, wèeŋ kotse' ŋkwèeŋ awèŋ sə sà' bəbɔŋ, nə kà wo ntum sə sàksè. Wèeŋ riŋtse' də weŋ ŋkwèeŋ awèŋ sə wèŋ tse' masà nè mò'fis mɔbu. Masà àwèŋ nè mɔbu nə, yi kà ŋwə nəmòk gèm ko fagè.

*Mandzè Nè Mo Jisòs Krest
Tse' ŊgòMàk Dzè'*

¹⁰ Ncèp nè mù sə tip lèsə weŋ bə zeŋ nə də, wèeŋ jəŋ ŋàŋ bohòTà Jisòs ya ntum awèeŋ ye

gugun, bùsè nàan ye sə yam ve'ε wùrin. ¹¹ Nwì a fa wen bum màk dzè', ngòmàk dzè' wen maze' nə wèn fo'. Wèen nitse' yà' pwe', ya nga wèen ye gugun, maze' nə kà wen bə nkərè ye nə bòrè màk. ¹² Dzè' nè a sə màk nə, vesùwèn sə kà nà' ves bwìj màk. A sə màk nà' ves yònsəə sè wo tse' nkùì', sè wo cu ma mubu. A wo sə wo nkum nə ye mantombi bohòyònsəə ze' wèn sè wo tse' nzenɡòn ndzəm nè'e wo.

¹³ Ye də jən bum dzè'e sè Nwì a fa sə nga'a, ya nga ghà nè dzè' nə kè bà mok jwàn fana wèn təən to mali gugun tètè kə lə, ya nwè nè yi sə bèn wen nə kà wen ghak. ¹⁴ Wèen təən-na cùk, nə swi'tse' zìnə co korə sə gamè wèn. Wèen jən ncu nè rərən nə, nə nitse' nà' co cək nè ngòmàk dzè' nè mɛ ngùu nà'a. ¹⁵ Kùunɡùp sè wèen nə so tse', a ngòye fəfuhù ngòtsòho fa bwìj Ntirè nè Bəboj nè nà' tse' fifi nə. ¹⁶ Mòok sè' də mɛmvè'nè wèn fa ntəm awèn bohòKrest yà'a, nà'a ye bohòwèn co nkè. Wèen bək tse' nà', bùsè nà'a zen nè aco wèn limsə to ngin sè maze' nə mak vèsə yà', yà' sə kɛə co mis sə bə zen. ¹⁷ Wèen jən lùj nè Nwì a fa wen nə, nə ta tse' nà' co tàm dzè' nə. Wèen jən bwì ncèp nè Nwì nə, nə kotse' nà' co fèk nè yònsə nə a fa wen. ¹⁸ Wèen sə lən pìriyà, nə sə fek Nwì də yi tēsə wen. Wèen sə lən bə mvək nè fòpwe' mɛmvè'nè yònsə nə sə gù wen ngòlən sə. Ye də wèen cum nca, nə kà wò. Wèen sə lən fa bùu Nwì wèn nùumbu pwe'fo'. ¹⁹ Wèen lən fa mɛ yàm sè', də ghà nè mɛ dzəm ngòcèep fana Nwì fa mɛ ncèp nè ngòcèep nə, ya nga mɛ cu

ngòtsòho yusè sèswihì sè Ntirè nè Bèboŋ nè sè tsə' rɛŋsə fa mù kà wuə tse'. ²⁰ A ye-a sè də mù cu ndapndzəm fana mù tə mvwe' kùu Krɛst njo nè ngòtsòho Ntirè nè Bèboŋ nè. Ye də wèeŋ lɛŋ fa mù də mù tsoho nà' bə ɲàŋ mvè'nè mù tse' ngòtsòho nà' sə.

Càcèpsə

²¹ Moma àvès Tìkikòs nè a dzəm yi wùriŋ, nè yi fàkgè bohòTà bə zìnə ye nè, nè tsok fa wɛŋ mvè'nè mù cu ya wèeŋ riŋtse' bə zɛŋ. ²² Nà'a njo nè mù tum yi də yi kə ye wɛŋ nè, də ya wèeŋ riŋtse' mvè'nè vès cu fana yi gu ntuum awèŋ ngòye cəcuŋ sè'.

²³ Mù lɛŋ də Nwì nè yi Tè' bə Tà Jisòs Krɛst fa fifi bohòbwema sə pwe'. Wo gu yà'wèŋ ngòdzəm mòk bə mòk, nè fa ntəm awo bohòKrɛst sè'. ²⁴ Mù lɛŋ də bèbo nè Nwì nè ye bohòbùu sè wo dzəm Tà Jisòs Krɛst àvès nè bə nsàp dzədzəm nè nà'a nè kà mè yuk nè.

Nwàk Nwì Ma Rùk Nè Fi
New Testament in Yamba

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Yamba)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c475d5b3-da44-51cf-93ca-f255b72fe481